

**Kongressprotokoll
XXIX kongressen
13–15 juni 2017
Gävle**

Kongressen ägde rum i Gävle konserthus.

Invigning

Bildspelet *Tillsammans är vi starkare!* om verksamheten i SPF Seniorerna 2015–2017 visades.

Kulning och musicerande utfördes av Skottes musikteater, Gävle.

Hans Ström, distriktsordförande i SPF Seniorerna Gästrikland, hälsade välkommen till kongressen och landskapet.

Inger Källgren Sawela, kommunstyrelsens ordförande och kommunalråd i Gävle kommun, hälsade välkommen till Gävle.

E. Andersson

Protokoll fört vid SPF Seniorernas ordinarie kongress med början kl 14.00 tisdagen den 13 juni 2017 och avslutning kl 15.15 torsdagen den 15 juni 2017.

§ 1 Kongressens öppnande

Förbundsordförande Christina Rogestam hälsade ombud, gäster och övriga deltagare välkomna och förklarade SPF Seniorernas tjugonionde kongress öppnad.

Christina Rogestam höll presentation över de förtroendevalda och medlemmar som under kongressperioden avlidit och de närvarande genomförde därefter en tyst minut.

Christina Rogestam höll ett inledningstal om SPF Seniorernas roll, uppdrag och resultat samt om sin tid som förbundsordförande.

Annex A

§ 2 Val av kongressfunktionärer

Bilaga 1

Valberedningens ordförande Jan-Erik Lövbom föredrog valberedningens förslag.

Kongressen beslutade enligt valberedningens förslag

att till kongressordförande välja Ingemar Sandström, Västerbotten
till vice kongressordförande välja Anders Bergsten, Hälsingland

att till sekreterare välja Martin Engman, förbundskansliet
till protokollförare välja Marianne Bryggman-Mähl och Sabina Brogård,
förbundskansliet, samt Anna Rask, Senioren

att till justerare tillika rösträknare välja
Anneli Lind, Västmanland, och Gunvar Grevstig, Skåne.

Justering av protokollet ska ske på SPF Seniorernas förbundskansli i Stockholm den 16 augusti 2017, klockan 13.00.

Christina Rogestam överlämnade mötesledningen till nyvalde kongressordförande Ingemar Sandström.

§ 3 Justering av röstlängden

Martin Engman meddelade att 120 röstberättigade var närvarande vid tidpunkten för kongressen öppnande. Han informerade också om den digitala mötestekniken.

Kongressen beslutade

att den i samband med inloggning förda förteckningen skulle utgöra röstlängd.

§ 4 Fråga om kongressens stadgeenliga kallelse

Generalsekreterare Peter Sikström informerade om att kallelse sänts till distrikten den 9 januari 2017. Enligt gällande stadga för SPF Seniorerna § 4, mom. 7, ska kallelse till ordinarie kongress ha kommit till distrikten senast fem månader före kongressen, ett krav som alltså har uppfyllts.

Kongressen beslutade

att anse kongressen stadgeenligt kallad.

§ 5 Fastställande av föredragningslista

Peter Sikström föredrog förslaget till föredragningslista.

Kongressen beslutade

att den utsända föredragningslistan ska gälla.

§ 6 Fastställande av förhandlingsordning

Peter Sikström föredrog förslaget till förhandlingsordning.

Kongressen beslutade

att den utsända förhandlingsordningen ska gälla.

§ 7 Val av beredningsutskott

Bilaga 2

Valberedningens ordförande Jan-Erik Lövbom presenterade förslag till beredningsutskott.

Kongressen beslutade

att fastställa det presenterade förslaget till beredningsutskott.

Kongressen beslutade att kl 15.47 ajournera förhandlingarna till onsdag den 14 juni kl 09.00.

Dialogforum genomfördes därefter enligt nedan.

Kl. 16.30–17.45

Vård och omsorg, samtalsledare Åke Wenrup i Bo Linde-salen

Stadgar och organisation, samtalsledare Kjell Skålberg i Tamburinen

Verksamhetsberättelse och bokslut, samtalsledare Monica Ulfhielm i Suite Bologne

Kl. 18.00–19.15

Mål och riktning samt budget, samtalsledare Chatrine Pålsson Ahlgren i Bo Linde-salen

Pensioner och konsumentpolitik, samtalsledare Ruby Lindström i Tamburinen

Seniorrespekt, samtalsledare Bengt Ingesson i Suite Bologne

Onsdag den 14 juni 2017

Förhandlingarna återupptogs kl. 09.00 under ledning av Anders Bergsten.

Justering av röstlängden

Martin Engman meddelade att 118 röstberättigade var närvarande vid tidpunkten för förhandlingarnas början.

Kongressen beslutade

att den i samband med inloggning förda förteckningen skulle utgöra röstlängd.

§ 8 Verksamhetsberättelserna för åren 2014, 2015 och 2016

Christina Rogestam föredrog förbundets verksamhetsberättelser för åren 2014, 2015 och 2016.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Nils Ingmar Thorell (Blekinge), Magnus Hellsten (Västernorrland), Staffan Holmgren (Bohuslän), Dick Ylander (Södra Älvsborg), Chatrine Pålsson Ahlgren (Kalmar) och Peter Sikström (förbundskansliet).

Kongressen beslutade

att lägga verksamhetsberättelserna för åren 2014, 2015 och 2016 till handlingarna.

§ 9 Årsredovisningarna för åren 2014, 2015 och 2016

Christina Rogestam föredrog förbundets årsredovisningar för åren 2014, 2015 och 2016.

Kongressen beslutade

att fastställa resultat- och balansräkningarna samt förslagen till vinstdisposition för åren 2014, 2015 och 2016.

§ 10 Revisorernas berättelse för åren 2014, 2015 och 2016

Auktoriserade revisorn Ulrika Granholm-Dahl, PwC Sverige, föredrog revisionsberättelserna för åren 2014, 2015 och 2016.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Carl Olof Andersson (Dalarna), Staffan Holmgren (Bohuslän) och Tommy Magnusson (Västernorrland).

Kongressen beslutade

att lägga revisionsberättelserna för åren 2014, 2015 och 2016 till handlingarna.

§ 11 Fråga om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för åren 2014, 2015 och 2016 med relaterade motioner (98 och 99)

Auktoriserade revisorn Ulrika Granholm-Dahl, PwC Sverige, uttalade att hon tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåren 2014, 2015 och 2016.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Monica Ulfhielm (Stockholm) Magnus Hellsten (Västernorrland) och Åke Wenrup (Kronoberg).

Magnus Hellsten, Västernorrland, och Marianne Öhgren, Västerbotten, yrkade att styrelsens ledamöter inte ska beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåren 2014, 2015 och 2016.

Kongressen beslutade att kl 9.55 ajournera förhandlingarna för kongresstal och fika till kl 11.00.

Annika Strandhäll, socialförsäkringsminister, tillika departementschef, ansvarig för hälso- och sjukvård samt ordförande i regeringens pensionsgrupp, höll ett anförande till kongressen och förbundet.

Förhandlingarna återupptogs kl. 11.01 under ledning av kongressordförande Ingemar Sandström.

Kongressen beslutade med 91 röster mot 17 (3 avstod) att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåren 2014, 2015 och 2016

att bifalla förbundsstyrelsens förslag att anse motion 98 och 99 besvarade.

Reservationer

Emot kongressens beslut att bevilja styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåren 2014, 2015 och 2016 reserverade sig Hans-Ivar Byberg, Britta Fagerberg, Inger Rosén Hansson och Gunnel Jägare (Uppsala), Staffan Holmgren (Bohuslän) samt Åke Wenrup (Kronoberg).

Särskilt uttalande av Monica Ulfhielm (Stockholm)

Stockholmsdistriktet har i skrivelser till såväl generalsekreteraren i januari och förbundsstyrelsen i februari i år påtalat de stora brister som råder när det gäller de nya IT-systemens funktionalitet och föreslagit en återgång till det gamla systemet till dess det nya fungerar fullt ut, testat och klart. Sex månader efter det att systemet efter åtskilliga förseningar sjuksatts fungerade inte de mest basala funktionerna som e-post och medlemsregistrering på ett tillfredsställande sätt. Under de senaste veckorna har vi kunnat notera ett antal akuta insatser som medfört förbättringar i de båda systemen. Systemet är emellertid enligt vår uppfattning i grunden inte anpassat till en decentraliserad ideell organisation med många användare. Föreningsfunktionärerna är inte heller alltid vana dator- och systemanvändare och har inte alltid tillgång till den nyaste utrustningen.

Distriktets systemutbildningar som genomfördes under hösten med stora insatser av vår personal visade sig vara i det närmaste meningslösa. Efter utbildningarna skulle systemen

vara i gång så att medlemssekreterare och hemsidesansvariga direkt skulle kunna sätta i gång att arbeta i de nya systemen. I stället har de upplevt sex månader av frustration och hopplöshet.

Inför kongressen har vi nu tagit del av en revisionsrapport från PWC angående upphandling och implementering av de båda systemen. Sammanfattningsvis konstateras att kraven på systemen redovisats på för hög nivå för att förstå innebörden i fattade beslut och att de som kan verksamheten inte varit involverade i tillräcklig omfattning. Beställaren har enligt vår uppfattning inte heller säkerställt att leverantören förstått och beaktat kongressbeslutet 2014 om att även fortsättningsvis tillåta lokal uppbörd för föreningarna.

Trots distriktsstämmans beslut i mars om en åtminstone temporär återgång till

Föreningssupport gör vi nu den bedömningen, med beaktande av de ytterligare månader som har gått sedan dess, de förbättringar som nu kan noteras och de stora kostnader som investerats i projektet, att det enda alternativet i dagsläget är att fullfölja projektet.

Förtroendet för så väl förbundsledning som förbundsstyrelse har allvarligt skadats av hur såväl upphandling som implementering genomförts. För att återfå förtroendet anser vi att revisionsrapportens rekommendationer snarast måste verkställas. Vid ett omtag skall särskilt beaktas att systemen stödjer befintlig organisation och är användarvänliga. Implementeringar liksom uppdateringar bör ske successivt bland distriktet för att säkerställa funktionalitet och stabilitet.

§ 12 Rapporter

Generalsekreterare Peter Sikström föredrog förbundsstyrelsens rapport om genomförandet av besluten från förbundskongressen 2014. Under överläggningen yttrade sig därutöver Monica Ulfhielm (Stockholm) och Chatrine Pålsson Ahlgren (Kalmar).

Kongressen beslutade

att lägga rapporten till handlingarna.

§ 13 Beslut om arvoden till förtroendevalda

Bilaga 3 och 4

Valberedningens ordförande Jan-Erik Lövbom föredrog förslag till arvoden, traktamenten och reseersättningar för kongressperiod 2017–2020. Under överläggningen yttrade sig därutöver förbundsordförande Christina Rogestam och Monica Pahlsson, Göteborg.

Kongressen beslutade att remittera saken till beredningsutskottet för att återkomma med ett nytt bearbetat förslag.

Saken återupptogs följande dag. Beredningsutskottets vice ordförande Nils Ingmar Thorell föredrog utskottets förslag till arvoden till förtroendevalda.

Kongressen beslutade enligt beredningsutskottets förslag

att fasta arvoden ska vara åtta prisbasbelopp för förbundsordförande, två prisbasbelopp för förste och andre vice ordförande samt övriga ersättningar enligt valberedningens förslag.

**§ 14 Val av förbundsordförande samt
förste och andre vice ordförande**

Bilaga 1

Valberedningens ordförande Jan-Erik Lövbom föredrog valberedningens förslag.

Kongressen beslutade

att enhälligt välja Eva Eriksson till förbundsordförande för perioden 2017–2020.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Britt Ohlsson (Gotland), Ann Balkå (Stockholm) och Gunnel Fritzon (Bohuslän).

Britt Ohlsson, Gotland, yrkade

att Kjell Hansson väljs till förste vice ordförande.

Ann Balkå, Stockholm, yrkade

att Monica Ulfhielm väljs till förste vice ordförande.

Votering utföll enligt följande:

Richard Olsson, Stockholm	67 röster
Monica Ulfhielm, Stockholm	37 röster
Kjell Hansson, Norra Älvsborg	18 röster

Kongressen beslutade enligt valberedningens förslag

att välja Richard Olsson till förste vice ordförande och Lena Gustafsson till andre vice ordförande för perioden 2017–2020.

Eva Eriksson höll ett kort anförande där hon tackade för kongressens förtroende att leda förbundet under de kommande tre åren.

§ 15 Val av övriga ledamöter till förbundsstyrelsen

Bilaga 1

Valberedningens ordförande Jan-Erik Lövbom föredrog valberedningens förslag.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Rolf Lundberg (Värmland), Lennart Nilsson (Dalarna), Britt Ohlsson (Gotland), Magnus Hellsten (Västernorrland), Birgitta Lundman (Kalmar), Hans Ström (Gästrikland), Mariann Gustafsson och Åke Wenrup (båda Kronoberg).

Rolf Lundberg, Värmland, yrkade

att Jan Rülcker omväljs som styrelseledamot.

Votering utföll enligt följande:

1. Mona Wilsson, Norrbotten	114 röster
2. Peter Lindgren, Skåne	112 röster
3. Ulf Grell, Örebro	111 röster
4. Lars Åke Carlsson, Dalarna	109 röster
5. Kjell Hansson, Norra Älvsborg	109 röster
6. Inga-Lott Thörnell, Halland	108 röster
7. Anders Bergsten, Hälsingland	107 röster
8. Monica Ulfhielm, Stockholm	95 röster

9. Birgitta Borg, Stockholm	92 röster
<u>10. Chatrine Pålsson Ahlgren, Kalmar</u>	<u>92 röster</u>
Jan Rülcker, Värmland	63 röster
Åke Wenrup, Kronoberg	36 röster
Per-Olof Jacobsson, Gotland	32 röster
Tommy Magnusson, Västernorrland	20 röster

Kongressen beslutade enligt valberedningens förslag

att till övriga styrelseledamöter för perioden 2017–2020 välja Mona Wilsson, Peter Lindgren, Ulf Grell, Anders Bergsten, Lars Åke Carlsson, Kjell Hansson, Inga-Lott Thörnell, Monica Ulphielm, Birgitta Borg och Chatrine Pålsson Ahlgren.

§ 16 Val av revisorer och ersättare

Bilaga 1

Valberedningens ordförande Jan-Erik Lövbom föredrog valberedningens förslag. Under överläggningen yttrade sig därutöver Peter Sikström, förbundskansliet.

Kongressen beslutade enligt valberedningens förslag

att välja Arne Johannesson och Margareta Nyström till revisorer, Kjell Dahlström och Mats Rensfeldt till ersättare samt Ulrika Granholm Dahl till auktoriserad revisor och Johan Rönnkvist till hennes ersättare.

§ 17 Fastställande av antalet ledamöter i valberedningen

Bilaga 5

Beredningsutskottets ordförande Lena Gustafsson föreslog att antalet ledamöter i valberedningen ska vara nio, utan ersättare.

Christer Nordin, Skåne, yrkade

att antalet ledamöter ska vara elva.

Kongressen beslutade med 89 röster mot 33 enligt beredningsutskottets förslag

att antalet ledamöter ska vara nio.

Reservationer

Emot kongressens beslut att antalet ledamöter i valberedningen ska vara nio reserverade sig Leif Singbrandt, Stig Brozén, Annelie af Klintberg och Ulla Arvidsson, samtliga Skåne.

§ 18 Val av valberedning

Bilaga 5

Beredningsutskottets ordförande Lena Gustafsson föredrog utskottets förslag till ordförande och övriga ordinarie ledamöter i valberedningen.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Nils Ingmar Thorell (Blekinge) och Chatrine Pålsson Ahlgren (Kalmar).

Åke Wenrup

Kongressen beslutade enligt beredningsutskottets förslag
att till valberedning välja Mona Lindblom, Ingela Lindberger, Gunnel Fritzson,
Hans Ström, Kurt Sevehem, Staffan Magnusson, Ulla Arvidsson, Per-Olof
Jacobsson och Maritta Selin
att Mona Lindblom ska var ordförande och Ingela Lindberger vice ordförande.

§ 19 Fastställande av arbetsordning för valberedning och revisorer

Lena Gustafsson föredrog förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning för förbundets valberedning 2017–2020 och arbetsordning för förtroendevalda revisorer.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att bifalla arbetsordning för förbundets valberedning 2017–2020
att bifalla arbetsordning för förtroendevalda revisorer.

§ 20 Förslag till värdegrund

Kjell Hansson föredrog förbundsstyrelsens förslag till värdegrund. Under överläggningen yttrade sig därutöver Lennart Nilsson (Dalarna) och Chatrine Pålsson Ahlgren (Kalmar).

Kongressen beslutade
att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 21 Mål och riktning för perioden 2018–2020 med relaterade motioner (42–46)

Peter Lindgren föredrog förbundsstyrelsens förslag till mål och riktning för perioden 2018–2020. Under överläggningen yttrade sig därutöver Monica Pålsson (Göteborg).

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att bifalla Mål och riktning 2018–2020
att anse motion 42, 43 och 46 besvarade
att avslå motion 44 och 45.

§ 22 Rambudget och förbundsavgift för åren 2018–2020 med relaterade motioner (47–59)

Kjell Hansson föredrog förbundsstyrelsens förslag till rambudget och förbundsavgift för perioden 2018–2020.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Gunvar Grevstig (Skåne), Christer Nordin (Skåne), Siw Persson (Skåne), Nils Ingmar Thorell (Blekinge), May-Lis Rombo (Stockholm), Tommy Magnusson (Västernorrland), Britt Ohlsson (Gotland), Stig Nilsson (Kalmar), Lars-Olof Widell (Hälsingland) och Peter Sikström (förbundskansliet).

Kongressen beslutade att remittera frågan om förbundsavgiftens storlek till beredningsutskottet för att återkomma med ett nytt bearbetat förslag.

Saken återupptogs följande dag. Beredningsutskottets ordförande Lena Gustafsson föredrog utskottets förslag.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Hans-Ivar Byberg (Uppsala), Gunvar Grevstig (Skåne), Margareta Sutton (Stockholm), Christer Nordin (Skåne), Nils Ingmar Thorell (Blekinge), May-Lis Rombo (Stockholm), Tommy Magnusson (Västernorrland), Staffan Holmgren (Bohuslän), Anders Granbom (Jämtland), Bo Henrysson (Kalmar), Åke Wenrup (Kronoberg), Lennart Wilhelmsson (Halland), Rune Kjernald, Kjell Skålberg, Kjell Hansson, Peter Lindgren, Inga-Lott Thörnell, Birgitta Borg, Börje Gustafsson, Sonja Åneman och Jan Rülcker (samtliga förbundsstyrelsen) samt Peter Sikström (förbundskansliet).

Beredningsutskottet föreslog kongressen besluta

- att höja förbundsavgiften med 30 kronor till 160 kronor från och med år 2019
- att IT-stöd blir en del av förbundets erbjudande till medlemmarna samt
- att i övrigt anta förslaget till rambudget för åren 2017–2020.

Margareta Sutton, Stockholm, yrkade

- att samtliga att-satser ska avslås.

Staffan Holmgren, Bohuslän, och Siw Persson, Skåne yrkade

- att första att-satsen ska avslås.

Bo Henrysson, Kalmar, och Gunvar Grevstig, Skåne, yrkade

- att höja förbundsavgiften med 20 kronor till 150 kronor från och med år 2019.

Gunvar Grevstig, Skåne, yrkade

- att uppdra åt den nya styrelsen att utreda möjligheten att i fortsättningen knyta avgiften i relation till basbelopp för att slippa kommande uppslitande diskussioner.

Anders Granbom, Jämtland, yrkade

- att förbund, distrikt och förening tar sin del av missad intäkt vid medlemsbortfall
- att sista betalningsdatum och avstämningsdatum ändras så att de överensstämmer med föreningarnas möjlighet att påverka samt
- att kongressbeslutet utvärderas tillsammans med översynen av stadgar inför kongressen 2020.

Kongressen beslutade med 70 röster mot 44 (4 avstod)

- att Bo Henryssons yrkande ska utgöra motförslag till beredningsutskottets förslag.

Kongressen beslutade med 63 röster mot 57 enligt beredningsutskottets förslag

- att höja förbundsavgiften med 30 kronor till 160 kronor från och med år 2019
- att IT-stöd blir en del av förbundets erbjudande till medlemmarna samt
- att i övrigt anta förslaget till rambudget för åren 2017–2020.

Kongressen beslutade med 68 röster mot 52

- att bifalla Gunvar Grevstigs yrkande att uppdra åt den nya styrelsen att utreda möjligheten att i fortsättningen knyta avgiften i relation till basbelopp för att slippa kommande uppslitande diskussioner.

Kongressen beslutade med 59 röster mot 57 (3 avstod)
att avslå Anders Granboms yrkande.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att anse motion 47–52 besvarade
att avslå motion 53–59.

Reservationer

Emot kongressens beslut att höja medlemsavgiften med 30 kronor reserverade sig Monica Ulfhielm och May-Lis Rombo, Stockholm, samt Åke Wenrup, Kronoberg.

§ 23 Revidering av stadgar med relaterade motioner (24–41, 100)

Kjell Skålberg föredrog förbundsstyrelsens förslag till revidering av stadgarna.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Nini Engstrand (Stockholm), Berne Lorefors (Jönköping), Tommy Magnusson (Västernorrland), och Jan-Erik Lövbom (Östergötland).

Nini Engstrand, Stockholm, yrkade

att punkterna 5 och 6 i förbundsstyrelsens förslag till revidering av stadgarna överlämnas för behandling till den arbetsgrupp som förbundsstyrelsen uppdragits att tillsätta för översyn av stadgarna.

Kongressen beslutade med 70 röster mot 43 (8 avstod)
att avslå Nini Engstrands yrkande.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att bifalla förslaget till revidering av stadgarna
att uppdra åt förbundsstyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att se över stadgarna för förbund, distrikt och förening
att bifalla motion 35, 36 och 41
att anse motion 24–34, 37–41 och 100 besvarade samt
att överlämna motionerna till arbetsgruppen för beaktande.

§ 24 Pensioner och konsumentpolitiskt program – med relaterade motioner (60–70)

Christina Rogestam och Lena Gustafsson föredrog förbundsstyrelsens förslag.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Monica Ulfhielm och Christina Folke (Stockholm), Staffan Holmgren (Bohuslän) och Monica Pålsson (Göteborg).

Christina Folke, Stockholm, yrkade

att avsnittet 'Meningsfull måltid' i konsumentpolitiska programmet flyttas till Vård- och omsorgspolitiska programmet.

Monica Ulfhielm, Stockholm, yrkade

att bifalla motion 64 Orättvisa i skatteuttag för giftermål efter 65 års ålder.

Kongressen beslutade med 62 röster mot 53 (7 avstod)
att bifalla Christina Folkes yrkande.

Kongressen beslutade
att bifalla Monica Ulfhielms yrkade.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att anse motion 60–63, 65, 66–67 och 70 besvarade
att bifalla motion 68 och 69
att i övrigt fastställa förslaget till konsumentpolitiskt program.

På onsdagskvällen hölls kongressmiddag i Gävle gasklockor. Under middagen hölls tal av avgående förbundsordförande Christina Rogestam, tillträdande förbundsordförande Eva Eriksson, tidigare förbundsordförande Karl-Erik Olsson, ordförande i Svenska pensionärsförbundet (SPF) Ole Norrback, förbundsordförande i PRO Christina Tallberg och generalsekreterare Peter Sikström. För underhållningen stod Titti Björkegren med orkester.

Torsdag den 15 juni 2017

Förhandlingarna återupptogs kl. 09.00 under ledning av Ingemar Sandström.

Justering av röstlängden

Ingemar Sandström meddelade att 119 röstberättigade var närvarande vid tidpunkten för förhandlingarnas början.

Kongressen beslutade
att den i samband med inloggning förda förteckningen skulle utgöra röstlängd.

Kongressen beslutade att kl 9.50 ajournera förhandlingarna för kongresstal och fika till kl 11.00.

Anna Kinberg Batra, Moderaternas partiordförande, höll ett anförande till kongressen och medverkade därefter i en frågestund med Christina Rogestam och ombuden.

Förhandlingarna återupptog kl 11.00 under ledning av Anders Bergsten.

§ 25 Program för seniorrespekt – med relaterade motioner (71–79)

Birgitta Borg och Sonja Åneman föredrog förbundsstyrelsens förslag.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Ingemar Nordieng (Halland), Nils Ingemar Thorell (Blekinge), Monica Ulfhielm (Stockholm), Staffan Holmgren (Bohuslän), Chatrine Pålsson Ahlgren (Kalmar) och Åke Wenrup (Kronoberg).

Staffan Holmgren, Bohuslän, yrkade
att motion 73 ska anses besvarad.

Monica Ulfhielm, Stockholm, yrkade

att motion 74 och 75 ska anses besvarade, med hänvisning till Stockholmsdistriktets yttranden över motionerna.

Kongressen beslutade med 69 röster mot 49

att bifalla Staffan Holmgrens yrkande.

Kongressen beslutade enligt Monica Ulfhielms yrkande

att anse motion 74 och 75 besvarade.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motion 71, 72, 76, 77 och 79

att anse motion 78 besvarad

att pensionärsråd ska konsulteras tidigt i en beslutsprocess

att verka för att länsstyrelsernas tillämpning av reglerna för spridning av aska ska vara lika i hela landet

att i övrigt fastställa förslaget till program för seniorrespekt.

§ 26 Vård och omsorgspolitiskt program – med relaterade motioner (1–23)

Rune Kjernald, Birgitta Borg och Börje Gustafsson föredrog förbundsstyrelsens förslag.

Under överläggningen yttrade sig därutöver Eva-Öhnbom Ekdahl, Monica Ulfhielm, Ann Balkå, Margareta Sutton, Eva Rosensparr och Jan-Olof Dackebro (samtliga Stockholm), Gunilla Werneström (Örebro), Olle Wendt (Skaraborg), Åke Wenrup (Kronoberg), Chatrine Pålsson Ahlgren (Kalmar), Jan-Erik Lövbom (Östergötland) och Lennart Frennemo (Bohuslän).

Förbundsstyrelsen föreslog att vård- och omsorgspolitiska programmet ska kompletteras med ett avsnitt om munhälsa (tillägg sidan 3, under 1.8 Hälsöfrämjande åtgärder):

Munhälsa

SPF Seniorerna kräver av riksdagen och regeringen

- Sjukdomar och problem med munhälsa och tänder ska omfattas av ett särskilt högkostnadsskydd för tandvård.

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Erbjud alla som är 65 år och äldre en årlig kontroll av munhälsa hos tandhygienist.
- Erbjud alla äldre med mer än fem läkemedel kontroll av munhälsa minst två gånger årligen och upplysa om möjlighet till bidrag på två gånger 600 kr för detta per år.
- Säkerställ att alla personer i hemsjukvård och särskilda boenden får en systematisk kontroll av munhygien, munhälsa och behandling av problem av tandhygienist.
- Utbilda all kommunal personal i munhygien och munhälsa och vilka kontroller av munhygien som är nödvändiga.
- Säkerställ att alla äldre inom hemsjukvård och särskilda boenden får en systematisk bedömning och kontroll av munhygien och munhälsa, en gång per vecka för

de mest sjuka och mer sällan för dem som tandhygienist kontrollerat och bedömt hur ofta de behöver kontrolleras.

Monica Ulfhielm, Stockholm, yrkade

att bifalla motion 17 Lagstadgat äldreboende för alla över 85 år.

Ann Balkå, Stockholm, yrkade

att bifalla motion 20 Styrningen av sjukvården.

Jan-Olof Dackebo och Eva Öhbom Ekdahl, båda Stockholm, yrkade

att bifalla motion 22 Främja folkhälsa och verka för livslångt lärande

Eva Öhbom Ekdahl, Stockholm, yrkade

att vård- och omsorgspolitiska programmet återremitteras till förbundsstyrelsen för att införa en portalparagraf om valfrihet, att tydliggöra att valfriheten inom vård och omsorg ska utvecklas och stärkas, samt att klargöra att lagen om valfrihet (LOV) bör införas i alla kommuner.

Olle Wendt, Skaraborg, yrkade, under vård- och omsorgspolitiska programmet, 1.1 Ansvar och samverkan för vården och omsorgen

att SPF Seniorerna arbetar för att utbildningen av undersköterskor ökar inom HSO, att möjligheten att delegera sjuksköterskeuppgifter till erfarna undersköterskor återinförs, samt att i stället för att anställa läkare visa på möjligheten för kommuner att skriva avtal med läkare för tjänstgöring hos annan huvudman (kommunen).

Gunilla Werneström, Örebro, yrkade, under vård- och omsorgspolitiska programmet, 1.3 Kompetens, Krav på kommunerna, landstingen och regionerna

att sjunde strecksatsen ersätts med tre strecksatser:
- Säkerställ att personal i äldrevård och –omsorg har kunskap om behovet hos äldre med annat språk och kultur än den svenska,
- Säkerställ att personal i äldrevård och –omsorg har tillfredsställande kunskaper i svenska språket och om svensk kultur, samt
- Säkerställ att personal i äldrevård och –omsorg har kunskaper om äldre hbt-personers särskilda behov.

Kongressen beslutade med 77 röster mot 37 (1 avstod) enligt förbundsstyrelsens förslag att avslå motion 17.

Kongressen beslutade med 89 röster mot 22 (4 avstod) enligt förbundsstyrelsens förslag att anse motion 20 besvarad.

Kongressen beslutade med 66 röster mot 48 (1 avstod)

att avslå Eva Öhbom Ekdahls yrkande om återremiss för att komplettera det vård- och omsorgspolitiska programmet med valfrihet och LOV.

Kongressen beslutade

att bifalla Gunilla Werneströms yrkande.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

- att avslå motion 1, 18:1 och 19:1
- att bifalla motion 2, 3, 18:2, 19:2 och 22
- att anse motion 4–16 och 21–23 besvarade
- att möten och andra aktiviteter genomförs, så långt som det är möjligt, i lokaler och på platser som är tillgängliga för alla
- att verka för att Sveriges kommuner och landsting, SKL, ska säkerställa att skillnaderna i utbud och avgifter för hjälpmedel inte är orimligt stora
- att verka för att sjukdomar och problem med tänder och mun ska omfattas av särskilt högkostnadsskydd för tandvård
- att informationsansvaret för tandvårdsstöden förtydligas och samlas
- att landstingens och kommunernas ansvar för uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård tydliggörs
- att verka för att Sveriges kommuner och landsting, SKL, ska utvärdera nuvarande förekomst av lokala äldreombudsmän
- att i övrigt fastställa förslaget till vård- och omsorgspolitiskt program, inklusive tilläggen om munhälsa.

Reservationer

Emot kongressens beslut att inte återremittera det vård- och omsorgspolitiska programmet för att komplettera det med valfrihet och LOV reserverade sig Eva Öhbom Ekdahl, Stockholm.

Emot kongressens beslut att anse motion 8 besvarad reserverade sig Margareta Sutton, Stockholm.

§ 27 Behandling av övriga motioner

Motion 86. *Nationellt program gällande ökat bostadsbyggande för äldre* drogs tillbaka på motionärens egen begäran.

Magnus Hellsten, Västernorrland, yrkade

- att bifalla motion 80 Miriam och Episerver.

Kongressen beslutade med 98 röster mot 10 (3 avstod) enligt förbundsstyrelsens förslag

- att avslå motion 80.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

- att avslå motion 81–83, 85:1, 88 och 91–93
- att anse motion 84, 85:2, 87, 89–90 och 94–97 besvarade.

§ 28 Övriga frågor

Peter Sikström rapporterade att förbundsstyrelsen beslutat att nästa förbundskongress ska genomföras i Stockholm 2020. Nästkommande kongressvärd Monica Ulfhielm,

distriktsordförande i Stockholm tackade Gästrikedistriktet för väl genomförd kongress och lovade att planeringen för Stockholms värdskap ska igångsättas omedelbart.

§ 29 Kongressens avslutande

Annex B

Kongressordförande Ingemar Sandström överlämnade ordet till avgående förbundsordförande Christina Rogestam som tackade avgående ledamöter i förbundsstyrelsen, förste och andre vice ordförande, valberedningen, Gästrikedistriktets ordförande Hans Ström samt kongresspresidiet. Hon överräckte förbundets ordförandeklubba till Eva Eriksson. Eva Eriksson tackade av avgående förbundsordförande Christina Rogestam och höll ett avslutningsanförande.

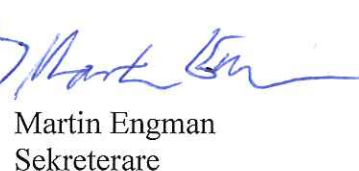
Stockholm den 16 augusti 2017

Ingemar Sandström
Ordförande

Anders Bergsten
Vice ordförande

Martin Engman
Sekreterare

Marianne Bryggman-Mähl
Protokollförare

Sabina Brogård
Protokollförare
§ 1-7 och § 16-29

Anna Rask
Protokollförare
§ 8-15

Annelie Lind
Justerare

Gunvar Grevstig
Justerare

BILAGOR

Bilaga 1: Valberedningens förslag

Bilaga 2: Valberedningens förslag till beredningsutskott

Bilaga 3: Valberedningens förslag till arvoden

Bilaga 4: Beredningsutskottets förslag till arvoden

Bilaga 5: Beredningsutskottets förslag till valberedning

ANNEX

Annex A: Inledningsanförande av Christina Rogestam, 2017-06-13

Annex B: Avslutningsanförande av Eva Eriksson, 2017-06-15

Bilaga 1: Valberedningens förslag

2017-05-15 Valberedningen

FÖRSLAG TILL KONGRESSEN 2017

Förbundsstyrelse

Förbundsordförande: Eva Eriksson, Skaraborg, nyval
Förste vice ordförande: Richard Olsson, Stockholm, nyval
Andre vice ordförande: Lena Gustafsson, Göteborg, nyval

Ledamöter:

Anders Bergsten, Hälsingland, nyval
Ulf Grell, Örebro, nyval
Birgitta Borg, Stockholm, omval
Lars Åke Carlsson, Dalarna
Chatrine Pålsson Ahlgren, Kalmar, nyval
Kjell Hansson, Norra Älvsborg, omval
Inga-Lott Thörnell, Halland, omval
Mona Wilsson, Norrbotten, nyval
Monica Ulfhielm, Stockholm, nyval

Förtroendevalda revisorer

Ordinarie:

Arne Johannesson, Stockholm, nyval
Margareta Nyström, Stockholm, omval

Ersättare:

Kjell Dahlström, Jönköping, nyval
Mats Rensfeldt, Norrbotten, nyval

Auktoriserade revisorer

Ordinarie:

Ulrika Granholm-Dahl, Öhrlings PwC Sverige

Ersättare:

Johan Rönnkvist, Öhrlings PwC Sverige

Presidium för kongress 2017

Ordförande: Ingemar Sandström, Västerbotten
Vice ordförande: Anders Bergsten, Hälsingland
Sekreterare: Martin Engman, förbundskansliet
Protokollförare:
Marianne Bryggman-Mähl och Sabina Brogård, förbundskansliet, och Anna Rask, Senioren

Bilaga 2: Valberedningens förslag till beredningsutskott

Valberedningens förslag till beredningsutskott vid kongressen 2017

Namn	Distrikt	
Björn Falkenström	Skåne	
Nils Ingmar Thorell	Blekinge	v. ordförande
Åke Persson	Halland	
Gunilla Werneström	Örebro	
Ann Hedberg Balkå	Stockholm	
Bengt Ingesson	Norrbottn	
Marianne Holmbom	Östergötland	
Lena Gustavsson	Förbundsstyrelsen	Ordförande
Kjell Hansson	Förbundsstyrelsen	

Inkomna nomineringar till beredningsutskottet

Namn	Distrikt	
Björn Falkenström	Skåne	
Knut Sigander	Skåne	
Nils Ingmar Thorell	Blekinge	
Åke Persson	Halland	
Gunilla Werneström	Örebro	
Ann Hedberg Balkå	Stockholm	
Bengt Ingesson	Norrbottn	
Dick Ylander	Södra Älvsborg	
Marianne Holmbom	Östergötland	
Britt Olsson	Gotland	
Lena Gustavsson	Förbundsstyrelsen	Göteborg
Kjell Hansson	Förbundsstyrelsen	Norra Älvsborg

Bilaga 3: Valberedningens förslag till arvoden

Valberedningens förslag till arvoden för perioden 2017–2020

Arvoden utgår som fasta årsarvoden baserat på prisbasbelopp (pbb för 2017 är 44 800 kronor).

Förbundsstyrelsen			
Förbundsordförande		6 pbb	270 000 kronor
Förste vice ordf.		1,5 pbb	67 500 kronor
Andre vice ordf.		1,5 pbb	67 500 kronor
Ledamöter	10 x	0,3 pbb	135 000 kronor
Totalt förbundsstyrelsen			
Valberedningen			
Ordförande		0,1 pbb	4 500 kronor
V ordförande		0,07 pbb	3 150 kronor
Ledamöter	5 x	0,05 pbb	11 250 kronor
Revisorer			
Förtroendevalda	2 x	0,1 pbb	9 000 kronor
Totalt revisorer			

Alla ovannämnda uppdrag erhåller sammanträdesarvode/dag 0,022 pbb = 990 kronor

Övriga

Förtroendevalda i projekt och arbetsgrupper

Erhåller efter beslut av förbundsstyrelsen

Sammanträdesarvode/dag 0,022 pbb = 990 kronor

Kostnadsersättningar

Resekostnader, traktamenten och andra kostnadsersättningar

Ersätts för verifierade och godkända kostnader enligt statliga normer.

Telefonsammanträde den 15 maj 2017

Jan-Erik Lövbom, ordf. Mona Lindblom, v. ordf. Jarl Graf Per-Eric Josefsson, Bengt Lidström, Staffan Magnusson, Elisabeth Olsson, Pauli Petersson, Maritta Selin, Gunilla Wenander Grönvall, Richard Olsson, sekr. (t.o.m. 2017-02-28)

Bilaga 4: Beredningsutskottets förslag till arvoden

Beredningsutskottets förslag till arvoden för perioden 2017–2020

Arvoden utgår som fasta årsarvoden baserat på prisbasbelopp (pbb för 2017 är 44 800 kronor).

Förbundsstyrelsen	
Förbundsordförande	8 pbb
Förste vice ordf.	2 pbb
Andre vice ordf.	2 pbb

Övriga arvoden och ersättningar följer valberedningens förslag 2017-05-17

Bilaga 5: Beredningsutskottets förslag till valberedning

Beredningsutskottets förslag till valberedning 2017–2020

Beredningsutskottet föreslår kongressen att besluta
att valberedningen ska bestå av 9 ledamöter.

Föreslagna ledamöter:

Gunnel Fritzson	Bohuslän	
Hans Ström	Gästrikland	
Kurt Sevehem	Halland	
Staffan Magnusson	Jönköping	
Mona Lindblom	Norrboten	Ordförande
Ulla Arvidsson	Skåne	
Ingela Lindberger	Stockholm	Vice ordförande
Per-Eric Josefsson	Uppsala	
Maritta Sehlin	Västernorrland	

Beredningsutskottet

2017-06-14

DET TALADE ORDET GÄLLER

Inledningsanförande av förbundsordförande Christina Rogestam vid SPF Seniorernas förbunds kongress den 13 juni 2017 i Gevaliasalen, Gävle konserthus

Välkommen till Gävle och kongressen 2017!

Här ska vi debattera viktiga frågor för oss seniorer.

Vi träffa gamla vänner och få nya. Få möta som levande människor de som vi haft som vänner på FB.

Vi ska fatta viktiga beslut inför framtiden för seniorer och SPF Seniorerna.

Och vi ska följa upp vad vi som hänt sedan kongressen i Jönköping, vad som hänt med motioner och andra uppdrag som FS fick och vi ska peka ut riktningen framåt.

Det har varit tre roliga men arbetsamma år för mig och övriga förbundsstyrelsen som nu ska summeras. SPF Seniorerna har verkligen fått ett massmedialt genomslag. Vi har blivit inbjudna till flera debatter och diskussioner än jag kan räkna upp, deltagit i många viktiga statliga utredningar och vi har träffat fler statsråd, riksdagsledamöter och myndigheter än kanske någon förbundsstyrelse innan oss. Framgång föder framgång, brukar vi säga. Varje framgång som SPF Seniorerna haft har ökat efterfrågan på oss. Det har både varit roligt och arbetsamt att räkna till för alla de som vill ha vår uppmärksamhet, men det har varit värt det för nu ser vi att SPF Seniorerna tillsammans med våra kollegor har fått seniorfrågorna högt upp på samhällets och politikernas dagordning.

Jag tänkte göra några korta nedslag ibland alla den verksamhet som vi ägnat åt oss:

Kongressen antog **en rambudget** för perioden 2015 – 2017 som byggde på oförändrad medlemsavgift men en medlemsökning på 5 procent per år.

Det var en god ambition, som vi tillsammans inte har klarat att leva upp till.

Vi har istället tappat medlemmar, storleksordningen 5000, och nu har ca 265 000. Trots det är vi fortfarande en av de största ideella organisationerna i landet och vi har tappat mindre än våra systerorganisationer.

Det mesta och viktigaste arbetet när det gäller medlemsrekrytering görs av er ute i föreningarna

Och där gäller det för oss att fortsätta det idoga arbetet. En dryg miljon seniorer är inte med i någon seniororganisation. Där kan vi diskutera om det är vid 65, 67 eller 70+ som vi är mest motiverade bli medlemmar. Men många fler borde bli medlemmar i seniororganisationerna.

Kansliet har tagit fram bra hjälpmedel som Förening för alla och Föreningsguiden för att ge tips och underlätta arbetet för er i föreningarna och programaktiviteter som Våldet går inte i pension, Mig lurar du inte och Koll på läkemedel för att nämna några. Jag är övertygad om att det finns många som gärna skulle komma med men som behöver en välkomnande puff och omhändertagande inledningsvis. Vi har ju så mycket att erbjuda!

Ensamhet är ett gissel för många, inte minst äldre. Här kan vi genom vår stora och aktiva verksamhet runt om i landet göra en insats för att få med fler seniorer, bidra till att de kommer ut ur lägenheten, att ensamma får nya vänner och börjar aktivera sig på nytt. En oerhört viktig uppgift för SPF Seniorerna.

Stort tack till er alla som ser till att möten och aktiviteter blir av, att föreningarna fungerar och att många seniorer kommer ut på promenader och resor, läser böcker, sjunger i kör, spelar boule och allt vad det nu är. Och stort tack till alla ordförande och ledamöter i styrelserna i våra sammanlagt nästan 850 föreningar och distrikt.

Ni gör en stort och viktigt insats för att göra Sverige till ett bättre land för alla seniorer. Stort Tack!

Den stora frågan på förra kongressen var förslaget till **nya stadgar** för förbundet. Där hade den förra förbundsstyrelsen åkt runt i landet för att förankra sitt förslag inkl. nytt namn, central uppbörd och öppet medlemskap. För att genomföra detta krävdes ett nytt och modernare medlemsregister. Löftet på mötena var att det skulle bli billigare för föreningarna genom att kostnaden för utskick m.m. togs av förbundet. Någon beräkning av vad ett genomförande av en central uppbörd skulle innebära för förbundet har vi dock inte kunnat hitta.

Ni som var med i Jönköping minns att debatten och kritiken var hård. Förbundsordförande Karl-Erik föreslog en kompromiss:

- o SPF Seniorerna
- o Valfrihet för föreningarna att antingen välja central uppbörd eller samla in avgiften lokalt
- o Medlemskap beviljas den som har rätt att uppbära pension av något slag.

Kongressen drog en suck av lättnad och efter några korta debatter och några smärre justeringar i ordvalet antogs kompromissförslagen. Ett snabbt beslut som då upplevdes som att det räddade hela kongressen. Förbundsstyrelsen backade – och hade lyssnat på kritiken.

Namnet och medlemskapet var inga konstigheter. Och notera att det inte finns någon motion om detta i år.

Men – det fanns ett problem. Kompromissförslaget om uppbörden var inte analyserat, inte helt genomtänkt, inga kostnadskonsekvenser fanns av att ha både lokal och central uppbörd.

Att byta datasystem är aldrig lätt. Vi har nog alla läst i media om byten som tagit längre tid än beräknat och blivit mycket dyrare. Inte minst inom den offentliga sektorn. Och så har det blivit också hos oss.

För min del litade jag på den tidigare ledningen (KE o Stickan)utsagor. Förberedelser för upphandling pågick och kompromissen skulle inte ge några extra kostnader, sas det från podiet. Jag borde ha varit mer skeptisk. Vi borde alla ha varit mer skeptiska. Vi i FS borde ha avbrutit det pågående arbetet och analyserat vad kongressbeslutet hade för effekt. Det gjorde vi inte. I efterhand kan vi konstatera att förarbetet inte alls var så gediget som vi gavs intryck av och ingen hade heller någon uppfattning om vad beslutet med parallella system skulle innebära i ökad komplikationsgrad.

FS tog i augusti 2014 över det arbete som gjorts av tidigare FS och tillsatte två arbetsgruppen, en för medlemsregister och en för webb. Ledda av Rune och Kjell. Och sen rullade det på. FS delegerade till AU som i sin tur delegerade arbetet till GS och en referensgrupp. Arbeta kan man delegera men aldrig ansvaret. Avrapporteringar i mängd. Upphandling. Avtal med leverantör osv. Tidsplan som inte höll. System som inte höll vad FS beställt, många, många brister i kvalitén på det som levererades.. Revisorerna har granskat i särskild ordning och ger rätt ampra besked om vad förbundet kan göra bättre nästa gång.

Och ansvaret att det blev som det blev är naturligtvis FS, och ytterst mitt.

Under de här åren är det många som kämpat med att få ordning på det nya systemet- GS, personal på kansliet, många datakunniga ute i distrikt och föreningar, - men det finns också de som med viss skadeglädje hellre satt käppar i hjulet. Enligt den senaste rapporten som nått mig ska det nu i stort sett funka.

Stort tack för att vi tillsammans tagit oss igenom denna period. Jag har bett om ursäkt för att vi i förbundsledningen inte fattade från början hur stort och komplicerat detta skulle bli, inte minst efter kongressens kompromiss, och jag gör det igen.

Ja, det har blivit dyrare än beräknat

Ja, det har tagit längre tid än beräknat

Ja, vi har tappat medlemmar och missat nya

Ja, ansvaret är FS och ytterst mitt.

Vad är lärdomen? Kompromissa inte på en kongress utan att veta vad kompromissen innebär.

Jag förstår att många ansvarig i föreningar och på distrikt varit arga, ledsna och uppgivna när det inte fungerat, men jag tycker det är tråkigt att så många tagit ut sin ilska på människor som gjort så gott de kunnat i en besvärlig situation. Inget blir bättre av att skriva elaka, insinuanta mail eller skälla på medarbetarna på kansliet.

Låt oss vara rädda om varandra. Låt oss vara varsamma med orden.

Nog om detta.

Det som är viktigare på lång sikt är att vi placerat SPF Seniorerna i debattens centrum, vi har syns och hörts i media som aldrig förr. Media hittar oss. Media och allmänheten uppfattar oss som trovärdiga inom äldre politiken, man litar på vår siffror och redovisningar. Positivt och

bra! Att inte överdriva utan bara säga som det är ska vi fortsätta med. Så som verkligheten ser ut är det fullt tillräckligt!

Som förbundsordförande har jag diskuterat ensamhet med statsministern,

Som förbundsordförande har jag talat, på gränsen till tjatat, om pensioner, hemtjänstavgiften, mat, bostäder, skatter, vaccinationer, åldersgränser, bemanning på vård och omsorg, tänderna som en del av kroppen, kontanter m.m. med statsråd, riksdagsledamöter, generaldirektörer och kommunalråd, och många fler dvs med alla som velat höra på och några till.

Som förbundsordförande har jag talat om inflytande och seniorers möjlighet att påverka i beslutande organ, som riksdagen och fullmäktige, med partiledare och partisekreterare och - viktigast- med våra medlemmar

Som förbundsordförande har Jag talat med Tv-chefen om behovet av textning i TV och att bakgrundsmusiken i gengäld kan tas bort

SPF Seniorerna har slagit igenom på Facebook. 63 000 följare. Vi har kört kampanjer på webben – kalkylatorerna där man kan beräkna den högre skatten på pension och se bromsens effekter, Hemtjänstuppeppet och Kontanterna kvar. Effektivt och framgångsrikt. Vi har ett gäng duktiga och initiativrika informatörer på kansliet som gör detta möjligt. Och vi har många medlemmar som är aktiva i sociala medier. Det ger effekt.

SPF Seniorerna har syns och hörts i media som aldrig förr. De senaste åren har vi nämnts i artiklar drygt 1700 gånger per år. Och vi har sjösatt ett system för att få till kortare inlägg tillsammans med DO i lokala tidningar. Det ger också effekt. Lokaltidningar är en mycket viktig kanal för att nå ut.

Och vi har fina och mycket uppskattade medlemstidning Seniorens.

Vi har satsat hårt på information till och utbildning av våra medlemmar som sitter i pensionärsråd. Det är, har jag sagt många gånger, det viktigaste uppdrag man kan ha inom SPF Seniorerna. Att få förtroendet att tala för sina generationskamrater och driva på i frågor om vård och omsorg, bostäder, hemtjänst och den viktiga matfrågan – men också om sådant som kollektivtrafiklösningar. Mötena kan vara tuffa tillställningar. Det är inget kafferep med kommunalrådet. Vi ska ställa de tuffa frågorna och driva på. Politiker och chefer må bli irriterade. Vi ska stå på oss. Att de inte har något bra svar är inte vårt problem.

Och jag vet att ni som representerar SPF Seniorerna i pensionärsråd jobbar hårt och gör skillnad. Stort tack för det!

I de äldre politiska frågorna har vi flyttat fram vår positioner. Genom att hålla tummen i ögat på regeringen har vi bidragit till borttagandet av den högre skatten på pensioner upp till 14000 kr/mån, bättre bemanning inom vård- och omsorgsboende – inte minst nattetid och vi har förhindrat några förslag som skulle inneburit försämringar på kort eller lång sikt av pensionssystemet.

Vi har svarat på många remisser i de mest skilda ämnen. Och där har nyordningen på kansliet med en samhällspolitisk chef betytt mycket för att göra våra synpunkter tydligare, mer genomarbetade och lättare att ta till sig för regeringskansliets tjänstemän. Och kan därmed kan våra synpunkter få större genomslag i regeringens utformning av sin politik.

Inget parti kommer att kunna vara tysta i de viktiga frågorna för seniorer i inför valet 2018. SPF Seniorerna har placerat frågorna mitt i politikens centrum.

- Pensioner som man kan leva på – inte bara överleva.
- Tillgängliga bostäder för seniorer för att få igång flyttkedjor och minska risken för att hemmet blir ett ensamt fängelse.
- Rätt att välja – och framförallt välja bort det som inte funkar för mig
- Stimulerande måltider vid vackert dukat bord – inte en mikrad smaklös låda i ensamhet.
- Bort med konstruerade åldersgränser inom hälso- och sjukvård. Mer seniorrespekt!
- Tänderna är en del av kroppen – behövs en nytt högkostnadsskydd
- Kontanter är lagliga pengar i det här landet, då ska man också kunna använda dem.
- Minska den digitala klyftan – samhällsinformation måste finnas i tryckt format och man måste även fortsättningsvis kunna beställa biljetter per telefon utan extra kostnad

Det har känts lite tjatigt ibland, men det är bara att konstatera att det tar lång tid för politikerna att ta till sig inte bara vad som behöver göras i framtiden – utan även vad som måste göras nu. För att få Sverige till ett bra land för alla seniorer.

Det är också därför det är viktigt att få fler seniorer i de beslutande församlingarna – inte minst riksdagen. Dagens unga riksdagsledamöter är välutbildade och jätteduktiga, men deras förståelse för många äldres situation är inte så stor. Fler seniorer i riksdagen skulle ge en betydligt bättre debatt om att få goda levnadsvillkor också för de generationer som genom sitt arbete och sina skatter byggt samhället till vad det är idag.

Framförallt är det nödvändigt att få en bred diskussion om dagens och morgondagens pensioner. Och den diskussion ska inte ske i pensionsgruppen (den mycket slutna grupp vars uppgift är att vårda och utveckla pensionsöverenskommelsen) – hemliga klubben som vi säger, utan den ska ut brett i samhället och alla i riksdagen ska veta vad det handlar om. Först då kan vi få en bred förståelse och överenskommelse om de nödvändiga förändringarna. Det är ovärdigt det svenska välfärdssamhället att så många – inte minst kvinnor – lever på pensioner under EUs risk för fattigdom.

Jag ska avslutningsvis beröra några frågor jag tog upp i mitt tal förra kongressen,

I socialtjänstlagen står det att den äldre ska leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Men så ser inte verkligen ut idag. Vi har rätt att bli bemötta med respekt, att få ha kvar vårt ansvar för oss själva och andra så länge som möjligt, men också få den hjälp vi är i behov av. Vi kräver att vi liksom andra ska ha rätt till goda levnadsvillkor. I direktiven till den översyn av Socialtjänstlagen som just satts igång står att man ska se över användningen av ordet skälig (som är det som används i lagen nu), men det får inte bli en ambitionshöjning och det får inte kosta mer pengar. Den inställningen från regeringen är inte acceptabel. Här måste vi trycka på, hårt! Ett samhälle ska bedömas efter hur det tar hand om sina barn och sina äldre!

Goda levnadsförhållanden innebär nödvändigtvis satsning på att få till en bättre ekonomisk situation för de många - inte minst kvinnor – som lever på 8, 10, 12 000 kr mån, men också en bra vård- och omsorg – när vi behöver den.

Samlingsordet för framtiden: Goda levnadsförhållanden även för alla seniorer

Jag talade också om den arbetskraftsinvandring vi haft till Sverige på 50 - 60-talet och flyktingarna som kom på 80 och 90-talet. Det föll sig liksom naturligt för en gammal invandrarverkschef.

Under hösten 2014 och 2015 hade Sverige det största antalet asylsökande landet någonsin tagit emot. Samhällets organ var inte beredda på detta, informationen funkade dåligt och mottagandet gick mist sagt på kryckor. Riksrevisionen är i sin granskning mycket tydligt med detta. Det som gjorde att det ändå fungerade hyfsat var det civila samhällets insatser. Och där lyfter man speciellt fram Röda Korset och Svenska Kyrkan som de som var först på plats och ordnade insamling av kläder och leksaker, öppnade språk kaféer m.m. Och vilka är då de volontärer som Kyrkan och RK kunde ställa upp med. Jo, det är i stor utsträckning vi seniorer. Många av våra medlemmar gjorde och gör en verkligt stor insats runt om i landet. Stort tack för det!

Men på senare tid när utvisningarna och omflyttningarna kommit igång kan man lätt känna det otacksamt och orättvist. Kanske framförallt för de av er som tagit er an barnfamiljer och ensamkommande ungdomar. Självt hoppas jag att politikerna så småningom, samtidigt som de ser till att vi framöver går i takt med övriga EU-länder, beslutar om amnesti för som nu varit snart två år i landet.

Men vi får inte ge upp. De som fått tillstånd att stanna kommer att behöva allt engagemang och stöd de kan få för att komma in i samhället, lära sig vårt svåra språk och få ett jobb så att de kan stå på egna ben. De behöver oss nu, vi behöver dem sen. Tillsammans kommer vi att göra Sverige till ett bättre land leva i.

Dags att börja arbeta. Vi har många viktiga frågor på dagordningen.

Än en gång välkomna till årets kongress.

Nu kör vi!

DET TALADE ORDET GÄLLER

Avslutningsanförande av förbundsordförande Eva Eriksson vid SPF Seniorernas

förbundskongress den 15 juni 2017 i Gevaliasalen, Gävle konserthus

Stort tack Christina för dina varma ord... och återigen stort tack för den insats som du har gjort under de här tre åren som förbundsordförande! Jag vågar säga att aldrig har nog någon ordförande för förbundet utträttat så mycket under tre år. Det är med stor glädje som jag tar vid där du nu lämnar över.

Jag vill också tacka er alla som är här på plats och alla kollegor ute i våra 27 distrikt och 800 föreningar – och i förlängningen alla våra 265 000 medlemmar för att jag fått förtroendet att överta ordförandeklubban. Inte bara i en av landets största ideella organisationer, utan också i Sveriges äldsta – och bästa - seniororganisation.

Det är viktigt att vi här idag påminner oss om detta: att SPF Seniorerna bildades redan 1939 och att hela det grundläggande syftet med vårt förbund är precis lika aktuellt idag som det var för 78 år sedan: att föra pensionärernas talan på ett samlat sätt – eller som vi nu idag säger - att vi är seniorernas röst i samhället.

Och precis som situationen var i slutet av 1930-talet är det de ekonomiska frågorna som står mest i fokus idag 2017 och som väcker det största engagemanget hos medlemmarna. ”Folkpensionärerna kräver full försörjning utan fattigvård” står det på ett stort protestplakat på ett foto som jag sett från förbundets barndom. ”SPF Seniorerna kräver ett pensionssystem värt namnet och som ger inkomster som det går att leva på” är vårt upprop idag. Vårt syfte som påverkansorganisation har aldrig varit mer aktuellt än vad det är nu.

Det finns bred politisk enighet i vårt samhälle om att människors värdighet inte är förhandlingsbart. Nu är vi i en tid av omprioriteringar då det är lätt att reducera och klassificera människors värdighet. Det är viktigare än nånsin med idéburna organisationer, de är och har alltid varit kittet i svenskt välfärdsbygge och satt individen i centrum.

SPF Seniorerna är en viktig organisation och ni enskilda medlemmar är viktiga vingårdsarbetare som ute i distrikt och föreningar ska ta dialogen med kommunen. Jag kan inte nog understryka hur viktiga ni är. De kommunala pensionärsråden är viktiga arenor för dialog och påverkan. Ert redskap är vår värdegrund – alla människors lika värde och rätt.

Kräv att få vara med när dagordningen skrivs.

SPF Seniorerna har kommit lång väg på nationell nivå när det gäller vår roll som påverkansorganisation, som opinionsbildare, som seniorernas röst. Det tydligaste resultatet av vårt arbete är att den orättvisa skatteskillnaden mellan pensionärer och löntagare har minskat vid flera tillfällen och regeringen har också föreslagit att ett nästa steg för skattesänkning ska genomföras 2018. Målet är att den högre skatten ska bort helt.

All heder till förbundet och till dig Christina, som har drivit denna fråga så envist.

En annan mycket viktig fråga som väcker ett oerhört stort engagemang, inte bara hos våra medlemmar utan också – vågar jag säga – hos alla Sveriges seniorer, är vårt pensionssystem. Idag lever över 350 000 pensionärer i Sverige på en pension som ligger under EU:s gräns för risk för fattigdom. Det är fullständigt oacceptabelt.

Idag kan det skilja bara några hundralappar i pensionsinkomst per månad mellan den som har arbetat hårt ett helt yrkesliv och den som inte har arbetat. Det är också lika oacceptabelt. Vi kan inte ha ett pensionssystem som skapar nya generationer av fattigpensionärer. Det måste ändras. Den frågan kommer förbundet och jag med all kraft och all envishet att driva vidare, och vara den blåslampa som ministern efterfrågar.

Den främsta anledningen till att jag tackade ja till ordförandenomineringen är att jag har ett livslångt engagemang för människor och levnadsvillkoren i en demokrati, där alla människors lika värde och rätt alltid står högst på dagordningen. Hemma pratade vi mycket vardagspolitik när jag växte upp. Pappa sa alltid att vi bodde i de bästa av världar. Som 15-åring upptäckte jag, när jag arbetade som praktikant på ett externat för funktionshindrade barn, att det var fel. Det fanns diskriminering i vår demokrati. Alla behandlades inte likvärdigt. Där startade min outtröttliga kamp för de demokratiska värdena som bygger vår välfärd. Jag har också länge engagerat mig i och för organisationer som står bakom och lyfter människor och som ser den enskilda människan, som ser hela människan.

Det är oerhört viktigt att vi alla ska ha de bästa möjligheterna och förutsättningarna för att kunna leva fria hela livet. Det ligger så mycket i uttrycket att ”leva fri” som vi ska värna om och arbeta för. SPF Seniorerna har sedan länge som seniororganisation verkat för vikten av valfrihet. Vi har tillsammans här på kongressen också fattat beslut om vår gemensamma värdegrund: *”Vi värnar varje persons lika värde och rätt. Rätten till ett gott liv är centralt för SPF Seniorerna. Vi visar varandra respekt och hänsyn och tar tillvara de erfarenheter och den kompetens som finns bland seniorer. För att uppnå detta fokuserar vi på livskvalitet och valfrihet genom påverkan på alla plan – nationellt, regionalt och lokalt.”*

Vad innebär det då att vi seniorer ska ha möjligheten att kunna leva fria hela livet? Hur ska vi tillsammans i förbundet verka för varje persons lika värde och rätt, för rätten till ett gott liv?

För mig innebär det att alla seniorer inte kan klumpas ihop och ses som ett enda stort kollektiv. Tyvärr förutsätts många av oss inte kunna – eller vilja – fatta egna beslut. Men vi seniorer är alla olika – precis som alla andra. Vi är alla unika, med egen vilja och egna önskemål. Vi har levt ett långt liv, där vi hela tiden har behövt fatta en rad viktiga beslut. Det är vår självklara rätt att fortsätta göra det – i kraft av vår senioratet.

Det handlar om att det ska vara självklart att välja om du vill bo kvar hemma eller flytta till ett boende. Lika självklart att kunna välja om du vill bo i en mer anpassad bostad eller i ett boende i gemenskap med andra. Och lika självklart ska det finnas tillräckligt många platser på vård- och omsorgsboenden. Vi ska inte behöva köa eller vara helt utlämnade till en biståndshandläggares bedömningar den dag vi känner att vi är så sköra att vi inte kan och vill ta hand om oss själva i vårt eget boende.

Vi behöver en tydlig socialtjänstlag där det står goda levnadsvillkor inte bara skälig levnadsnivå. Nu har Margareta Winberg som utredare av socialtjänstlagen chansen att förändra och förbättra. En stark utredare kan vid sidan av direktiven visa på brister. Här är en, vi i SPF deltar gärna i dialog med utredaren

När vi kommer till den dagen att vi inte längre riktigt orkar med alla våra vardagssysslor så ska samhället erbjuda en fungerande hemtjänst som ser mig som en människa. Det är en mänsklig rättighet att få fortsätta att bestämma över sitt liv även efter att jag blivit gammal och orkeslös. För även om kroppen inte har krafterna kvar så betyder det inte att förståndet försvinner. Det måste bli slut med att kommunernas biståndshandläggare försöker stöpa oss alla i samma form. Jag vill vara fri att bestämma vem som kommer hem till mig och vad jag vill ha hjälp med. Och är jag inte nöjd ska jag alltid vara fri att kunna välja bort ett dåligt alternativ.

En annan viktig del av det goda livet är maten. Hela måltiden har stor betydelse för vårt välbefinnande, vår hälsa och vår livskvalitet. Det borde vara en rättighet att alla äldre får äta välsmakande och näringsrik mat i en trevlig miljö, tillsammans med andra. Men istället visar SPF Seniorernas egna undersökningar att det inte alls är så. Den krassa måltidsverkligheten för många seniorer handlar istället om att kalla matlådor som alla efter några minuter i mikron ser ut och smakar ungefär likadant. Du ska självklart kunna välja mellan olika maträtter och matleverantörer. Det ska heller inte vara en omöjlighet att någon gång få uppleva gemenskapen och den frestande doften av att någon lagar din älsklingsrätt hemma i ditt eget kök. Kåldolmar med lingon och King Edward, eller fläsklägg och rotmos.

Rätten till ett värdigt och gott liv handlar också om att inte behöva bli sittandes hemma ensam. Ensamhet bland äldre är också en fråga som jag brinner särskilt mycket för. Nästan var sjätte svensk över 65 år säger att de upplever ensamhet ganska ofta. Ensamhet leder inte sällan till psykisk ohälsa, ångest och depression. Det är verkligen inte värdigt ett välfärdsland som Sverige att vi har så många äldre som saknar gemenskap och som far illa därför att de blir isolerade. Det gör mig därför så oerhört glad att få höra om all den fina verksamhet som vi gör ute i förbundets alla föreningar och som betyder så mycket för att bryta ensamheten. Låt oss verka tillsammans så att våra föreningar fortsätter att vara ett ställe för gemenskap och samvaro, för vänskap och glädje! Och bryta ensamhet.

Att SPF Seniorerna ska värna varje persons lika värde och rätt handlar också om att vi tillsammans på alla sätt motarbetar den idag så utbredda ålderismen i samhället. Vi kräver som förbund alla äldres rätt till seniorrespekt! Det är synnerligen nedslående att ständigt se och höra hur vi seniorer uppfattas som en börda. Tänk istället vilken enorm erfarenhet och

livsklokhet som finns bland oss 2 miljoner pensionärer. Vi är en av vår tids snabbast växande resurser!

För mig betyder det att vi seniorer ska bedömas efter vår kompetens och inte den faktiska åldern. Vi ska inte väljas bort bara för att vi har nått en senior ålder. Vi ska kunna välja att fortsätta jobba och stanna kvar i yrkeslivet så länge vi vill. Med möjligheten att anpassa arbetslivet med flexibla arbetstider och arbetsuppgifter, med möjlighet att utbilda sig och utveckla yrkeskompetensen under hela livet.

Ett av de tydligaste exemplen på ålderism som förbundet har jobbat aktivt med är mammografiscreening som idag är avgiftsfri upp till vi fyllt 74 år. Men sedan verkar politikerna tro att bröstcancer vänder i dörren när vi fyllt 75, eftersom vi då inte längre kallas till kontroller. Eller så handlar det faktiskt helt enkelt om ren och skär ålderism med en åldersgräns som innebär att sjukvården idag exkluderar var femte kvinna som drabbas av bröstcancer. Den övre åldersgränsen för avgiftsfri mammografi ska bort! Det är en fråga om rättvisa och den frågan ska vi arbeta vidare med.

Kära vänner, imorgon den 15 juni är det Elder Abuse Day, som uppmärksammar övergrepp och våld mot äldre i nära relationer. Det är en fråga samhället i hela Europa blundar för. Det är så outhärdligt att förstå men vi måste se och tala om detta problem. Vi måste delta i debatten från SPF Seniorerna för att förstå varför det sker, vara delaktiga i att förebygga och åtgärda. SPF Seniorerna är en viktig samtalspart i dessa ohyggligt svåra frågor. Vi måste också vara en garant för att dessa frågor lyfts i pensionärsråden. Socialtjänst och vård och omsorg måste få upp ögonen. Vi kan inte skriva in mer ondska i våra historieböcker.

En annan viktig rättvisefråga är den sorgligt undermåliga representationen av seniorer i svensk politik. I höst kommer partierna att fastställa sina listor för valen 2018 och vi måste som seniororganisation fortsätta driva på så att vi får mer senioritet och mer erfarenhet och kompetens på partilistorna. Både nationellt, regionalt och lokalt.

Vi seniorer är många – tillsammans utgör vi mer än en fjärdedel av dem som ska lägga sina röster i valet nästa år. Och vi är viktiga. Vi har en viktig plats i samhället och vi har så mycket som vi kan och vill bidra med.

Och SPF Seniorerna är en viktig organisation, där vi tillsammans i förbundet, i distrikten och i föreningarna gör skillnad för Sveriges seniorer. Vi ska kunna leva fria hela livet.

Tillsammans gör vi att livet som senior ska vara något att se fram emot.

Tillsammans är vi seniorernas röst.

Tillsammans är vi starkare.